

NY BIL FRA 1.974,- PR MND

Finn din bil her

NYHETER SPORT ØKONOMI

SIDE2 SIDE3

ELIN ØRJASÆTER | blogg

KOMMENTARER OG KORTE BJEFF ↴

Statistikk: leksjon 1

Like Roger Mæhle and 407 others like this.

Tweet 26

KOMMENTARER

March 3, 2013

Vis alle 14

“Kvinner kan ikke lukeparkere.” Hvis jeg kjeder meg på en fest, så kan jeg bare si noe sånt. Det er garantert noen som blir rasende.

Dette er en av kjepphestene mine. Ikke lukeparkering altså, ikke kjønnsforskjeller heller. Nei, kjepphesten er forskjellen på små og store tall, også kalt gruppenivå versus individnivå. Dette MÅ du forstå dersom du skal delta i samfunnsdebatten. Følg med nå:

At kvinner ikke kan lukeparkere er sant på gruppenivå, altså i store tall. Men ikke på individnivå, altså i små tall. Hvis jeg arrangerer en lukeparkeringskonkurranse mellom ti tusen kvinner og ti tusen menn, så er det helt sikkert at mannelaget vinner. Hvorfor? Jo, fordi menn, i store tall, er bedre til å navigere generelt enn kvinner (altså å intuitivt forstå vinkler og avstander). Dette er godt kjent av spesialister innen psykometri, en egen gren innen psykologifaget. Dessuten har menn flere timer bak rattet enn kvinner, som befolkningsgruppe betraktet kjører de rett og slett mere. Så kvinner kan faktisk ikke lukeparkere, i forhold til menn, hvis man ser det hele fra månen, altså i store tall.

Men dersom jeg arrangerer en lukeparkeringskonkurranse mellom en tilfeldig mann og kvinne jeg møter på gata, så er det helt uvisst hvem som vinner. For da er vi på individnivå. Og da kan en kvinne, selvfølgelig, være bedre enn en mann til å lukeparkere. Utfallet av konkurransen er helt

NY BOK: [BESTILL HER](#)

OM MEG

Jeg er ansatt på Markedshøyskolen der jeg underviser i personal- og ledelse på HR-studiet. Jeg holder også foredrag og skriver bøker, du kan lese mer på hjemmesiden www.orjas.no. Send en mail til elin@orjas.no hvis du er interessert i å booke foredrag!

ANDRE BLOGGERE

GUNNAR STAVRUM

Nett på sak

MADS HANSEN

uvisst.

Hvorfor er dette så viktig? Jo, fordi det går snart ikke an å diskutere noe uten at folk hyler opp om “generalisering”. Du generaliserer, sier de anklagende, hvis jeg sier sånne opplagte ting som at “kvinner er mindre konkurranseorientert” eller “menn er mer aggressive”. Begge deler er bekreftet

av forskere ikke en, men mange titalls ganger.

Det er absolutt forskjell på kvinner og menn nemlig. I de store tall. Men hvorfor blir folk så forbannet av å høre det? Det betyr jo ikke noen begrensing på individet. Da jeg sa at kvinner mangler killerinstinkt, det var i 2004, ble jeg landskjent i løpet av to dager, så utrolig provoserende syntes folk det var. Men det var èn dame som forsto hva jeg mente. Det var Gro Harlem Brundtland. Hun ble spurt av Dagbladet om hva hun mente om dette med killerinstinkt.

”Gutter er mer aggressive, helt fra de er babyer og oppover. Jenter er mer sosiale og opptatt av kontakt med mennesker” sa Gro. “Jeg snakker ikke om enkeltmennesker, men gjennomsnittlig sett er de mer aggressive. Det viser all forskning og faktiske iakttagelser verden over.”

“Men du har nok killerinstinkt?” spurte journalisten. “Vel, jeg har vært et individ med større doser av det, ja,” svarte Gro.

Var ikke det bra svart? Hun forklarte forskjellen på små og store tall i ett eneste sveip med seg selv som eksempel.

Kvinner og menn er ulike i store tall, i temperament, ferdigheter og interesser. Som **individer** derimot er vi dønn ulike og det helt uavhengig av biologisk kjønn. Hurra for de tusen forskjellene!

Denne artikkelen sto først på trykk i “Det gode liv”, magasinet marsnummer.

Like Roger Mæhle and 407 others like this.

14 comments

Add a comment

Psyko Logi · Following · Universitetet i Bergen
Like
Reply · Like · Follow Post · 21 hours ago

Roger Mæhle · Top Commenter · Ansv. Storforbrukeremarkede oslo/akershus at RSA BIL Romerike
Her er jeg Enig med deg Elin. Har mange en gang blitt satt i bås når jeg hevder kjønnsforskjeller og rase forskjeller. Samt kulturforskjeller. Ordet forskjell har blitt et banne ord. Vi skal jo ikke ha forskjeller, alle skal jo være like.
Reply · 3 · Like · Follow Post · March 3 at 5:20pm

Cathrine Løvaas · Following · Top Commenter · Publisher at Internsikring AS
Jeg liker resonnementet dit, men : "Begge deler er bekreftet av forskere ikke en, men mange titalls ganger" Kan du gi meg linker til det there? Jeg har alltid hatt lyst til å se dem.
Reply · Like · Follow Post · March 4 at 2:32pm

Grev Wedel · Top Commenter
Godt skrevet! Men når skal det bli "lov" å se på etniske grupper med måneperspektiv - uten å måtte frykte fordømmelse og bøter?
Reply · 16 · Like · Follow Post · Edited · March 3 at 12:00pm

Elin Ørjasæter
Godt poeng. Det er ganske store forskjeller på folkegrupper mht. psykometri, men vet ikke nok til å

En fotballspillers bekjennelser

SUSANNE KALUZA

Susanne Kaluza

GUNNAR TJØMLID

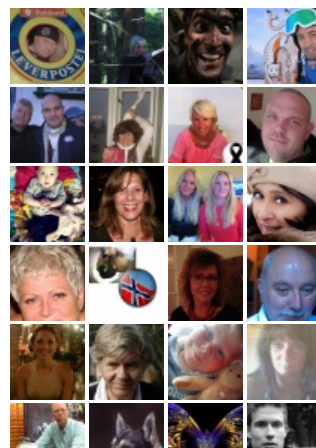
La meg se litt nærmere på akkurat det...

Elin Ørjasæter

Liker

6773 personer liker Elin Ørjasæter.

@ORJAS PÅ TWITTER

@Erlendss @tonyvangen og den er bra!
Retweet Like Star
(about 3 hours ago)

@tonyvangen @forsberg Høres ut som meg, ja. Tok ihvert fall T-banen fra Stortinget til Majorstua ved sjutiden... men hils da, neste gang :-)
Retweet Like Star
(about 15 hours ago)

Follow @orjas 35K followers

ABONNER VIA EPOST

Oppgi din e-postadresse og få varslng hver gang jeg legger ut en ny bloggpost!

Epost-adresse

Abonner

FØLG MEG

folkegrupper ikke på seg selv, men det er ikke nok å skrive om det. Artig stoff, og det burde være ufarlig. Særlig hvis folk klarer å skjønne forskjell på gruppe og individ, som jeg forklarer her :-)

Reply · 14 · Like · March 3 at 1:57pm

Grev Wedel · Top Commenter

Ja, desverre er det et vanskelig tema å diskutere saklig, spesielt dersom man er på den siden som utfordrer konsensusen. Men det er det som er så bra med kjernen av det du skriver her, og det er at vi må flytte fokuset fra individ til gruppe – uten å grine på nesene av fornærmelse.

Reply · 4 · Like · March 3 at 2:38pm

Jan M Berg · Top Commenter · Høgskolen i Buskerud

Meget godt poeng. Akkurat som det har blitt umulig å i den store sammenhengen peke på faktiske forskjeller mellom menn og kvinner har det også lenge vært helt umulig å diskutere slikt mellom folkegrupper uten å umiddelbart stemples som rasist.

Det er en ting som gnager meg noe vanvittig og som utelukkende er skapt av menneskers manglende evne til å tenke logisk uten å la følelser komme i veien: Forskjellen mellom å påpeke faktiske forskjeller kontra å bruke disse forskjellene som et grunnlag for ulik verd.

Et par enkle eksempler:

Det er ikke kvinnediskriminering å hevde at kvinner er svakere enn menn. Det ER kvinnediskriminering dersom man basert på dette faktum velger bort kvinnelige jobbsøkere basert på dette.

Det er ikke rasisme å hevde "white men can't jump" dersom man oppriktig tror det er tilfellet (faktisk uavhengig av om man har rett eller ei). Det ER derimot rasisme dersom man tildeler hvite et mindre verd basert på dette.

Reply · 2 · Like · March 3 at 5:24pm

[View 2 more](#)

Odd Magnar Nymoen

Ta i en leksjon for deg journalisters bruk av statistikk ved politiske meningsmålinger hvor oppgang/nedgang på 0,2 0/0 medfører lange analyser mens feilmarginen kan være 2-4

Reply · 10 · Like · Follow Post · March 3 at 12:02pm

Joakim Dalen · NTNU Trondheim

Bra artikkel med en bra konklusjon. Jeg ville oppsummert det med: Gjerne generaliser når du diskuterer noe på samfunnsnivå, men trekk aldri konklusjoner om individer basert på statistikk.

Men "statistikeren" i meg klarer likevel ikke å la være å kommentere unøyaktigheter i artikkelen også.

"At kvinner ikke kan lukeparkere er sant på gruppenivå, altså i store tall."

Denne setningen vil for eksempel være en uttalelse svært få forsker ville ha kommet med da den enkelt kan falsifiseres ved at en kvinne faktisk kan lukeparkere.

Derimot ville det vært riktige å skrive : "At kvinner er dårligere å lukeparkere enn menn er sant på gruppenivå, altså i store tall."

Beklager flisespikkeriet da jeg som sagt liker denne artikkelen.

Reply · 2 · Like · Follow Post · Edited · March 4 at 9:32am

Christian Stange · Top Commenter · Works at Fluid Control As

Problemet er at det ikke finnes noen diskusjon på samfunnsnivå der konklusjonen ikke går ut over individer.

Samfunn er ikke en egen funksjonell enhet, det er en samling av individer.

Reply · Like · March 4 at 12:54pm

Erik Pedersen · Top Commenter

Til tross for at menn og kvinner er forskjellige i ett og alt så jobber altså noen there ute for likestilling. Hvor dum kan man bli.. Det er naturstridig!

Reply · 1 · Like · Follow Post · March 3 at 4:59pm

5 SISTE INNLEGG

[Statistikk: leksjon 1](#)

[Var det rasisme?](#)

[Dagbladet i retten](#)

[Document setter Høiredamene på plass](#)

[Stakkars BI-professorer](#)

Søk

[BLOGGLISTEN](#)

Anna-Lisa Bårdgård · Bardal, Nordland, Norway
 God å bli minnet på.
 Reply · 1 · Like · Follow Post · March 3 at 1:07pm

Tormod Vaaland Burkey · Follow · Monkeywrencher in Chief at Monkeywrenchers Anonymous
 Vitenskap er basert på evnen til å generalisere.
 Reply · 8 · Like · Follow Post · March 3 at 12:00pm

Jan M Berg · Top Commenter · Høgskolen i Buskerud
 Jepp, og som så mange andre ting har generalisering endt opp med å bli et uttrykk folk nesten automatisk ser på som negativt.
 Reply · 1 · Like · March 3 at 5:19pm

Stian Rolfsen · Top Commenter
 Det å generalisere om individet _er_ negativt, som forfatteren her påpeker så trenger ikke individet å inneha noen av de generaliserte egenskapene. Derfor blir det å bruke generalisering om enkeltmennesker feil. Det er forskjell på å si at kvinner (gruppen) er dårligere til å lukeparkere, enn å si at du (individet) er dårligere til å lukeparkere fordi du er kvinne.
 Reply · 1 · Like · March 3 at 5:48pm

Christian Stange · Top Commenter · Works at Fluid Control As
 Faktisk ikke.
 Det er en begrensning i testapparatet vårt som gjør at man baserer seg mye på generalisering i bevisføring, men vitenskapen er basert på individuelle regler og nedbrytbare konsekvensrekker.
 Reply · 1 · Like · March 4 at 12:46pm

Nils Andreas Erstad · At home :) at Very happily retired!
 Prøver som regel å si noe om hvor stor grad av overlappning det er. I evner (etc.) som er normalfordelt, vil en gjennomsnittlig forskjell på noen få prosent i praksis ikke si noe som helst om forskjellen mellom tilfeldig dame x og tilfeldig mann y.
 Reply · 3 · Like · Follow Post · March 3 at 2:49pm

Morten Kielland Rygh · Top Commenter · University of Fribourg
 Bra skrevet og selvsagt helt riktig. Det morsomme er jo at de såkalte kjønnsforskerene (av ideologiske årsaker!) benekter enhver biologisk forskjell og konstruerer sine egne teorier – og statistikker.
 Reply · 2 · Like · Follow Post · March 3 at 2:49pm

Christian Stange · Top Commenter · Works at Fluid Control As
 Nei, kjønnsforskere undersøker problemet fra motsatt side, og bruker statistikk for å underbygge sine argumenter. Det er diskusjon tilsvarende arv/miljø og har antagelig samme konklusjon.
 Grunnen til at folk blir provosert av generaliseringer, er at vi som samfunn aktivt bruker disse for å styre individer. "Kvinner kan ikke lukeparkere" blir til "Kvinner bør ikke få lov til å ta førerkort".
 Jeg kan ta for meg uttallige eksempler på at vi gjør tilsvarende idiotiske koblinger i dagens politiske hverdag, men la oss ikke spore av diskusjonen.
 Kjønnsforskere ønsker å se det fra den andre siden: "En Kvinne kan lukeparkere" ergo, det finnes ingen entydig kvinnelig egenskap som gjør at kvinner ikke kan kjøre bil.
 Problemet er at det blir oppfattet som de benekter biologisk forskjell når de ønsker å påpeke at biologisk forskjell er praktisk sett mindre viktig enn individuell forskjell.
 Reply · 1 · Like · Edited · March 4 at 12:27pm

May-Helen Flatstrand · Uni. Oslo
 Bra artikkel! Grunnen til at noen blir sinte i møte med generaliseringer kan vel kanskje være at man er vant til at folk feilaktig projiserer generelle gruppebaserte forskjeller ned på individnivå. Et utsagn som "Kvinner kan ikke lukeparkere" brukes i min erfaring som oftest i betydningen "DU kan ikke lukeparkere fordi du er kvinne". Eller den logiske feilslutningen "Ingen kvinner kan lukeparkere". Med mindre man ønsker å provosere er det som regel best å presisere at man snakker om forskjeller på aruppenivå. Oa så

kan man kanskje fortsette med å sjekke om gruppeinndelingen er hensiktsmessig ved å undersøke om forskjellene innad i gruppene er større eller mindre enn forskjellene mellom gruppene.

Reply · 2 · Like · Follow Post · March 3 at 6:44pm

Ounni Krishnan Pillai · Follow · Top Commenter · Valør at Nav

Kvinner kan vinne i lukeparkeringskonkurranse i kvinneklassen. Samme som billøp og bridge. Mot menn taper de helt sikkert, derfor er de nødt til å ha egen kvinneklasser.

Reply · 1 · Like · Follow Post · Edited · March 3 at 2:48pm

Nils Andreas Erstad · At home :) at Very happily retired!

Mot de flinkeste kvinnene taper de aller, aller, aller fleste menn.

Reply · 1 · Like · March 3 at 5:23pm

Morten Høst Grønvold · Top Commenter · Flisespikker

at Søndre Høstfyr Flisespikkeri

Men mot de aller flinkeste menn taper de aller, aller fleste kvinner.

Reply · 3 · Like · March 3 at 7:48pm

Kerstin Dahl · Top Commenter · Universitetet i Oslo

Generaliseringer er vel og bra, så lenge man holder seg til empiriske fakta. Det gjøres mange generaliseringer som baseres på myter om hvordan kvinner og menn "er".

Reply · Like · Follow Post · March 3 at 1:25pm

Facebook social plugin

Tweet 26

« Previous post

Var det rasisme?

Denne bloggen er personlige ytringer fra utgiver av bloggen. All bruk av bilder, tekst eller video fra bloggen må avtales med bloggans ansvarlige utgiver. Annonser på bloggen selges av Mediehuset Nettavisen. Ansvarlig redaktør for Mediehuset Nettavisen er Gunnar Stavrum.